

**GENEL TEŞVİK SİSTEMİNDEN
TEŞVİK EDİLMEMEYEN VEYA TEŞVİKİ BELİRLİ ŞARTLARA BAĞLI
YATIRIM KONULARI:**

I - TEŞVİK EDİLMEMEYEN YATIRIMLAR

A. TARIM VE TARIMSAL SANAYİ

1. Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünler ve hazır hayvan yemleri imalatı (pirinç, bulgur, ev hayvanları için hazır yemler, balık yemi ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem üretimi hariç)
2. Bisküvi,
3. Yufka ve kadayıf,
4. Makarna, irmik, şehriye, kuskus vb ürünler,
5. Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek),
6. Küp şeker,
7. Bitkisel üretim (seracılık, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç),
8. Bölgesel yatırımlar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları,

B. İMALAT VE MADENCİLİK YATIRIMLARI

- 1- 1/8/1996 tarihli ve 22714 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Kömür Çelik Topluluğu Arasında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu Kuran Andlaşmanın Yetki Alanına Giren Ürünlerin Ticareti ile İlgili Anlaşma” Eki ürün listesinde yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar,
- 2- Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar,
- 3- Kamu kurum ve kuruluşları ile yapılanlar da dahil olmak üzere rödovanslı madencilik yatırımları,
- 4- Kütlü pamuk işleme yatırımları,
- 5- Sentetik elyaf ve sentetik iplik üretimine yönelik komple yeni, tevsî ve entegrasyon cinsindeki yatırımlar,
- 6- İplik ve dokuma (yün ipliği, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş, çuval hariç) konularında modernizasyon yatırımları haricindeki yatırımlar.

C. HİZMETLER SEKTÖRÜ

- 1- Okul öncesi eğitim, ilköğretim, lise, yüksekokul, üniversite, yükseköğretim ve teknik ve mesleki öğretim dışında kalan eğitim yatırımları ile yetişkinlerin eğitilmesine yönelik (kurslar, dersaneler vb) yatırımlar,
- 2- Hastane yatırımları, tıp merkezleri, diyaliz merkezleri, tahlil laboratuvarları ve manyetik görüntüleme merkezleri dışında kalan sağlık yatırımları,
- 3- Oteller, tatil köyleri, apart oteller, dağ (yayla) evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri,
- 4- Ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon ve radyo yayıncılığı dışındaki basın ve yayın yatırımları,
- 5- Kayıt amaçlı stüdyo yatırımları
- 6- Konut üretimi ve müteahhitlik hizmetleri yatırımları,
- 7- Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç),
- 8- Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dahil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar,
- 9- Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları,
- 10- Petrol ürünleri (LPG dahil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları
- 11- Karayolları dinlenme tesisi yatırımları,
- 12- Lokantalar,
- 13- Yat ithali yatırımları,
- 14- Taşıt kiralama yatırımları,
- 15- Çamaşırhane ve halı yıkama yatırımları,
- 16- Sınai üretim tesisleri ile altyapı yatırımlarının otomasyonu dışında yapılacak diğer otomasyon yatırımları,
- 17- Yazılım ve ar-ge faaliyetleri hariç olmak üzere gayri menkul kiralama ve iş faaliyetleri,
- 18- Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları,
- 19- Gösteri merkezi yatırımları,
- 20- Kapalı alanı 500 m2'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları

II - TEŞVİKİ BELİRLİ ŞARTLARA BAĞLI YATIRIM KONULARI

A. TARIM VE TARIMSAL SANAYİ

1- Süt inekçiliği yatırımlarında asgari 150 büyükbaş süt inekçiliği ve süt mamulleri üretimi başlangıç olmak kaydıyla, yem ünitesi ve/veya soğuk hava deposu ile entegre olması şartı aranır.

2- Besicilik yatırımlarında asgari 150 büyükbaş/dönem besicilik ve kesimhane başlangıç olmak üzere, soğuk hava deposu ve/veya yem ünitesi ve/veya et mamülleri üretimi ile entegre olması şartı aranır.

B. HİZMETLER SEKTÖRÜ

1- Ulaştırma Bakanlığında alınmış L2 belgesini haiz, bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 10.000 m2 olan, ulusal ve/veya uluslararası yük taşımacılığına yönelik araçları içerebilen entegre lojistik yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

2- Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolun ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araçları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Alışveriş, iş ve/veya ticaret merkezi hüviyetinde olmayan ve müstakil olarak inşa edilen fuar, kongre, sergi ve kültür merkezi yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m2, kongre merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 1000 olması şartı aranır.

Kültür yatırımları için Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak kültür yatırımı belgesine istinaden proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesi düzenlenebilir.

4- Spor tesisi yatırımlarında asgari 10 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

5- Konteyner kiralama yatırımları hariç olmak üzere karayolu, denizyolu, havayolu ve demiryolundan en az ikisinde kombine taşımacılık yaptığını tevsik eden yatırımcıların gerçekleştirecekleri kara, deniz, hava ve demiryolu kombine konteyner taşımacılığı yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

6- Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dahil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dahil edilmez.

7- Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 100 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg. olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.

8- Uydu, telsiz, kablo vb iletişim ortamlarından gelen haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımları proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.

9- Gümrük kapılarında yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile gerçekleştirilecek, yerli ve yabancılara hizmet sağlamaya yönelik gümrük muhafaza kontrol ünitelerini de ihtiva eden tesislere yönelik yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

10- Altyapı yatırımları proje bazında değerlendirilerek uygun görülenleri teşvik belgesine bağlanabilir.

11- Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapacakları yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.